

SZÖVEG –
SZÁM KATI

KÉP –
EMMER LÁSZLÓ

SOROZAT –
KÉPMÁS

SZÍNÉSZNŐ FEKETE PULIVAL

Talán ilyen lenne, ha a Jókai-regény rajzfilmváltozatából ismerős Szaffi megjelenne a kecskeméti Katona József Színházban egy kora őszi délelőtt, a fekete macskájával. Ruganyos léptekkel közlekedne a barokkosan túldíszített falak között, éberen figyelve a sok idegen embert, akik piperecuccokat, lámpákat és miegymást pakoltak szét mindenfelé. Néha mosolyogva villogtatná fekete szemeit, aztán egyszer csak fogná magát, és felpattanna a lovára. Ahogy állítólag a minap meg is tette **Trokán Nóra** a két próba közötti üres órákban. Csak hát macska helyett őt egy kis fekete puli követi mindenhová: Bogyó.

♦ – **Távol áll tőled ez a hasonlat, vagy azért van benne némi igazság?**
– Van ilyen állapot, igen, de azért tudok disztíngválni. Nem jellemző rám, hogy nyugős volnék.

– **Nem is afféle hisztis művésznő-allűrökre gondolok, inkább arra, hogy kicsit szabadabbnak – óvatosan mondom, hogy öntörvényűbbnek – tűnsz, mint ahogy lányoktól megszokta az ember.**
– Igen, kicsit fiús vagyok, ha erre gondolsz, ez igaz, a nővérem is az. Ebben szerepe van annak is, hogy nagyon sok időt apuval töltöttünk, és annak is, hogy anyu is nagyon vagány természet.

– **A természethez és az állatokhoz való kötődés is része ennek a vagányságnak?**
– Gyerekkorunktól sok időt töltöttünk tanyán és a természetben. Mindig nagyon fontosak voltak számomra az állatok. Teljesen másképp kommunikálnak, mint ma az emberek, a viselkedésükkel mégis sokat elmondanak a mi kommunikációnkról is. Mostanában különösen sokat foglalkozom a „suttogó” módszerrel, ami egy teljesen erőszakmentes bánásmód, a lovak hatékony testbeszédére alapoz. Ezt használják az állatok az egymással való kommunikációban, ezzel szabnak határokat egymásnak, így mutatják ki a félelmüket vagy a szeretetüket. Teljesen le kell csupasztatni magad, hogy ezt emberként érzékelni és értelmezni tudd. A ló olyan, mint egy jó pszichológus: nem lehet átverni, megérzi rajtad, ha feszült vagy, ha problémád van. Emellett sok-sok türelemre, megértésre tanítanak az állatok.

– **Ezt az emberekkel is könnyebb gyakorolni, ha az állatokkal megtanulod a titkát?**
– Arra is hatással van, de azt hiszem, alapvetően aputól is sok türelmet örököltem. Az embereknél is létezett egyébként hasonló kommunikáció, de a sok másféle inger, például a telefonból meg mindenféle képernyőről jövő információ, az azokra való állandó figyelmesség elnyomja. Szívesen visszamennék pár évtizedet az időben, sőt, akár még többet is, hogy láthassam, hogyan kommunikáltak egymással az emberek például egy ősi törzsben.

NEHÉZ A FÉRFI-NŐI SZEREPEKRŐL JÓL NYILATKOZNI, HOGY VALAMILYEN „IZMUST” NE SÜSSENEK RÁD

– **A testtartással való kommunikációról eszembe jut az a fotód, amelyik a Képmásban is megjelent. Balla Esztert és a gyerekeit ábrázolja. Ott például sikerült ellesned egyfajta nagyon meghitt testbeszédet. A fotózáshoz kell egy hasonlóan érzékeny „suttogó” attitűd?**

– Nem tudom, nem vagyok ennyire tudatos, ezek inkább megtörténnek velem.

– **Olvastam, hogy utazni is szeretsz. Gondolom, nem hagyod itthon a fényképezőgépet. Nem vész el az élmény azzal, hogy az ember lefotózza?**

– Elválasztanám az élményfotózást attól, amit én szeretek fényképezni utazás közben. Megőrülök attól, hogy az emberek minél jobb képet készítenek szuper helyeken, csak hogy mások csodálatosnak lássák a közösségi oldalakon őt is meg az életét is – ilyenkor az élmény tényleg elvész. Egyre kevesebbet fotózok útközben, és akkor is inkább érdekes arcokat. Most például egy gyimesi faluban, ahol éppen takartak, vagyis betakarították a szénát, végigkísértem a napjukat. Filmre készítettem a képeket. Az érdekelt, hogy hogyan élnek a helyi emberek, mi van egy ottani kislány arcán egy városban élő gyerek arcához képest.

– **Ilyenkor te is „betakarítasz”? Hiszen ilyen élményekből és karakterekből is játszik egy színész, nem?**

– Biztosan, bár jobban szeretem magamon átszűrni, és megkeresni, hol van bennem elrejtve egy-egy karakter. A most, szeptemberben bemutatott új Gigor Attila-filmben, a Kútban például egy nagyon szélsőséges figurát kellett eljátszanom, egy prostituáltat. Ez az alak jelen van a társadalomban, de ahhoz, hogy hitelesen alakítsam, muszáj volt mélyen megtalálnom magamban valahol magát a személyt, amilyen ő. Azt a teljes gátlástalanságot, ami jellemzi. A szófordulatokat és hangsúlyokat videókból és a hétköznapi életből lestem el. Közben meg is döbentettek azok a csatornák, amelyeken kommunikálnak egymással az ilyen karakterű lányok, hogy hogyan „oltják”, hogyan kommentelik egymást. Ugyanakkor, azt hiszem, a konkrét szerepen túl is tanultam belőle, hiszen bizonyos lazaság minden színészi alakításhoz kell.

– **Ezeket a nehéz sorsokat – annak ellenére, hogy muszáj mélyen belenézned a „kútba” – a civil életedben el tudod távolítani magadtól?**

– Akármilyen nehéz élethelyzetet játszol el, alapszabály, hogy nem szabad sajnálni magad, vagyis a figurát, akit játszol. Hisz legtöbbször attól olyan tragikus az egész, hogy aki benne van, észre sem veszi. Hetek óta nem megy ki a fejemből a szíriai kisfiú, aki egy aleppói robbantásban megsérült. Ül egy széken, vérzik a feje, bámul maga köré, megtörli a homlokát, megnézi a véres kezét, és reflexből beledörzsöli a székbe, amin ül. Végtelenül praktikus a létezése (persze biztos sokkos állapotban volt), és ettől igazán rémisztő: neki ez a természetes élethelyzet, hogy lerobbantják a feje fölül a házat. Nem tudok szabadulni tőle. A Kút egyébként valójában nem egy szocióriport, csupán egy szélsőséges környezetben arról akar beszélni, hogy hova tolnak el a női és férfi szerepek.

– **Te mit gondolsz a női-férfi szerepekről?**

– Nehéz ma erről jól nyilatkozni, hogy valamilyen „izmust” ne süssenek rád. Úgy gondolom, hogy a férfinak férfiasnak, a nőnek nőiesnek kell maradnia, de egyiknek sem szabad visszaélnie a helyzetével és számon kérni ezt a másikon. Ha a férfi nem gyúri maga alá a nőt, és komolyan gondolja az egyenjogúságot, akkor a hagyományos szerepek is jól működnek. Én szeretem gyengébb nemnek érezni magam, de szükségem van arra, hogy egyenrangú legyek egy párkapcsolatban. Ugyanakkor az sem tetszik, ha egy nő akar a férfi fölé kerekedni. Nekem szerencsém van, hogy azt csinálhatom, amit szeretek: színész vagyok, fotózhatok, lovagolhatok, de az az igazság, hogy szeretek mosni, főzni is, ha van időm, szeretem az élet fizikai részét is rendezgetni, szeretem támogatni a férfit abban, ami fontos számára. És erre a támogatásra nekem is szükségem van. A nőknél egy picit több a teher, de nyilván nem véletlenül. Megint egy lovas példa jut eszembe: egy ménesben van fő csődör, aki mindenkinek az apukája, de az abszolút főnök egy idős, domináns kanca. Ha ő azt mondja, hogy tíz kilométerrel arrébb van a király jó fű, hát akkor mindenki megy tíz kilométert. Ő az, aki leosztja a szerepeket. Ha egy csikó rakoncátlanodik, addig tartja távol a ménestől, amíg be nem hódol. Az állatvilágban is nagyon erősek a női szerepek.

– **A hagyományos gondolkodásban a házasság egy életre szól. Sokszor nehéz áldozatok árán. Az, hogy a szüleid házassága véget ért, ijesztő a számodra?**

– Ma akármerre nézel, szétment kapcsolatokat látsz, de nem szabad félelmekkel nekimenni a házasságnak. Akkor kell igent mondani, amikor az ember tényleg úgy érzi, hogy holtomiglan-holtodiglan. A döntés után pedig bátran kell élni, és ha jön egy probléma, meg kell próbálni megoldani. Persze egy férfinak is tudnia kell, mikor lehet feltenni a házassági

SZERETEM, HA EGY SZÍNÉSZ LETISZTULT, EGYSZERŰ, EMBERI, ŐSZINTE.

kérdést, mert két hónap felhőtlen boldogság még nem indokolja azt. Mindkét fél részéről nagy józanságra van szükség ebben a döntésben. Nem lehet túl jó megtapasztalni, hogy milyen nemet mondani egy ilyen kérdésre – nem tudom, hogyan telik el egy ilyen válasz után az első perc vagy nap. Olyankor nyilván van egy bizalmi törés. Ugyanakkor attól sem szabad persze elszaladni, ha egy kapcsolatban jön egy nehezebb időszak. Nem tudom, hogy milyen 50 évig együtt élni, de azt gondolom, hogy újra és újra bele lehet szerelmesedni valakibe. Persze fontos, hogy ne adjuk föl teljesen önmagunkat, de nem szabad engedni annak a tendenciának, hogy „hát, ez most nem sikerült, majd a következő”.

– Most a Vízkerezt próbájáról jöttél ki. Milyen másodszor játszani Violát?

– Másodszor játszom, de ez egy átírat, Mohácsi János rendező és Mohácsi István dramaturg darabjában alig lehet ráismerni az eredeti Shakespeare-re. Megint a férfi-női szerepeknél vagyunk, hiszen kicsit arról is szól a darab, hogy összezavarodnak a szerepek. Érdekes, hogy Shakespeare ezt a problémát a saját korában beleágyazta egy vígjátékba. Remélem, szeretni fogják, és a kecskeméti közönség befogadó lesz.

– Milyen szerepek várnak rád az évadban, vagy inkább te milyenekre vársz?

– Itt Hedda Gabler, a Nemzetiben pedig Euripidész Hippolitosza. Nagyon régóta vágyom rá, hogy görög drámát játsszak. Nehéz, de nagyon bízom Zsótér Sándorban. A görög dráma annyira örökérvényű és olyan pontos, mint egy pszichológiai tanulmány. Ijesztő, hogy az ember semmit nem változott évszázadok, évezredek alatt. Az antik hősök ösztönei, az érzelmek hihetetlenül maiak.

– Az életben is érzékeny vagy a drámára?

– Ha író lennék, fűzettel ülnék a villamoson, és írnám a szövegeket.

– Meglepett, amikor nyáron a Macska a forró bádogtetőben nyújtott alakításodért megkaptad a „Legjobb női főszereplő” díját a Poszton?

– Nagyon. Van egy „Legjobb 30 év alatti színészi alakítás” díja is, bevallom, eljátszottam a gondolattal, hogy mivel nyáron leszek harminc, ez még pont beleférne, szerettem is nagyon a darabot... Amikor bejelentették, hogy a legjobb női főszereplőnek járó díjat kaptam meg, sokkolt. Nagyon jó belegondolni, hogy egy egész évad tizenkét darabjába kerültünk bele, és azok közül is téged választottak. Sok embernek hálás vagyok ezért, sosem kaptam volna meg sem Cseke Péter nélkül, aki lehetőséget adott a színházban, sem

Zsótér Sándor nélkül, aki mellett olyan színésznő lehettem, amilyen mindig is szerettem volna lenni.

– Az milyen?

– Szeretem, ha egy színész letisztult, egyszerű, emberi, őszinte. Zsótér ezt követeli, és úgy hozza ki belőlem, hogy észre sem veszem. Gondolkodtat, folyamatosan jár az agyam, közben mégis önmagam tudok lenni. Például észre sem vettem, és eljátszottam egy hatvanéves, morfiumfüggő nőt.

– Mit szól a díjhoz a családod, akik színészként igazán tudják, mit jelent egy ilyen elismerés? A szüleid, Papadimitriu Athina és Trokán Péter, a testvéred, Trokán Anna?

– Anyukám sikított a telefonban, ahogy szokott, apukám is nagyon örült, meg is lepett a díjátadón. A színpadról vettem észre, hogy ott bujkál valamelyik asztalnál, és felkiáltottam, mint egy ovis – ez volt az első szavam a mikrofonban –, hogy „Itt az apukám!” A nővérem is nagyon boldog volt, de ő nem tudott ott lenni, éppen utazott valamerre.

– Játszottatok már együtt a nővéreddel?

– Nem, jó volna, csak féltő, hogy állandóan elnevetnénk magunkat munka közben. Annyira hasonló a humorérzékünk, hogy veszélyes lenne, de remélem, azért egyszer valakinek eszébe jut, és kipróbálhatjuk.

– Természetben is hasonlítotok egymáshoz?

– Én nyugodt vagyok, inkább apu, ő anyura jobban hasonlít.

– Van egy állandó társad, aki egy éve szinte állandóan melletted van: Bogyó. Mennyire fontos része ő az életednek?

– Minden pillanat boldogság vele. Annyira odaadó és türelmes, olyan okos! Mindenki szereti. Ha valahol megjelenek, és nincs velem, már kérdezik: „Bogyó?” A puli az puli, nem kutya. Mindenhol szemmel tart, vigyáz rám és mindenkire, aki velem van. Terelget, körbeszaladgál, nehogy szétszedjen a nyáj. Mindenhová viszem magammal. Kell neki a szabadság, a tér, ha nem kertés házban laknék, nem is jutott volna eszembe, hogy pulim legyen. És fontos, hogy szocializálódjon az emberek között is, mert a magányos puli könnyen hamis lesz.

– Veled is másképp bánnak, ha Bogyó veled van?

– Mindenki mosolyogni kezd. Az is, akin látszik, hogy nem igazán kutya barát.

– Hasonlít a gazdájára?

– Nem tudom... A hajszíne talán. ♦